

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Fritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.
Geo. Lalchak, President.

Subscription per year \$4.00
Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
Газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.
Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на ролі вулиці Фрічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Манітоба. Ю. Ляльчак, голова.

Передплата на рік \$4.00
Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

ДО РЕЗИГНАЦІЇ УРЯДУ КІНГА.

Домінуючий уряд Кінга зрегінував. Зрегінував він після кількадевняної боротьби в парламенті з консервативами. Ціле урядування Кінга від останніх виборів було скорше боротьбою за існування, чим урядуванням. М'єн з своїми однопартійцями не опускав ні одної хвилини, щоб не підставити урядові Кінга ноги. Консервати ніяк не могли простити Кінгові, що він, маючи за собою всього 101 ліберальних послів проти 116 консервативних, сформував уряд і правив країною вісім місяців.

Уряд Кінга тримався завдяки прогресивним і двом робітничим послам. Бо склад партій в парламенті був такий, що й два робітничі послі відігравали велику роль, коли відбувалося голосування над довірям уряду. В таких випадках уряд врятувався все кількома голосами, залежно від того, як голосували деякі прогресивні (фармерські) послі. Але ті послі голосували не так, як вимагали інтереси їх виборців, або їх партія, але після заляку з боку консервативної партії.

Так урядував уряд Кінга. Він предлагав парламентові законопроекти, парламент ухвалював їх кількома голосами більшої, а консервативний сенат спокійниково ці закони відкидав, а деякі пропуская надобре їх підскубавши.

Але консервати хотили такі всіма силами виперти уряд Кінга. На поміч їм прийшли скандальні ідуудити митного департаменту, над якими цілий тиждень провадилася завзята сварка в парламенті.

Вже в суботу, 26 червня, після цілонічного бурливого засідання парламенту, було ясно, що хвилини життя уряду Кінга почислені.

Слідуюча сесія мала початися в понеділок, 28 червня в 2-й годині по полудні. Ще перед початком сесії президент Кінг владів до генерал-губернатора, лорда Бінга, щоб він розвизав парламент і дав можливість Кінгові звернутися до народу. Але генерал-губернатор на це не згодився. Після цього Кінг, прибувши на відкриття сесії парламенту, зголосив свою резигнацію. Генерал-губернатор зараз-же покинув до себе лідера консервативної партії М'єна й поручив йому сформуванню уряду.

М'єн сформував уряд, але так сформував, що всі його міністри разом не є міністрами, або що називається є міністрами без портфелів. М'єн зробив це тому, щоб одночасно мати і міністрів і тих самих міністрів послами з правом рішеннячого голосу. Але не дивлячись на такі охорончі кроки, коли пишуться ці рядки, уряд М'єна при першому-ж голосуванню потерпів вже невдачу, а коли ця стаття буде надрукована, то можливо, що М'єн піде до генерал-губернатора й просити, щоб він розвизав парламент. Сама буржуазна преса називає уряд М'єна "гнів уряду".

Генерал-губернатор цим разом певно вдоволив просьбу М'єна. Ліберальна преса це прекрасно знає, як знає вона й те, що М'єн всіма силами старався, щоб парламент, якому з самого початку пророкували недовговічність, розвизавував не Кінга, а він, М'єн. Бо хто розвизав парламент, той лишається при владі, проголошує вибори й в тому часі орудує сильною державною машиною.

Ліберальна преса, як і ліберальні діячі дуже невдоволені поступком генерал-губернатора, який не захотів послухатися предложенням Кінга. Вінніпегська "Фрі Прес" каже, що навіть сам король Великобританії так не поступав вже близько 100 літ.

Коли пізніше знову прийшла справа голосування над надужиттям в митному департаменті, то уряд М'єна дістав більшість 10 голосів. За ним голосувало ще більше прогресивних послів. Сама буржуазна преса каже, що деякі прогресивні послі, поки був уряд Кінга, голосували за Кінгом, а коли прийшов уряд М'єна, вони пішли за М'єном. Отже люди без програми, без принципів, що все готові служити сильному. Взагалі-ж, слабоще фармерське представництво в домінуючому парламенті розбилось, покололося, вирвалося з під слабької контролю свого лідера, Форка. Про безхарактерність деяких з них свідчить хоч би той факт, що три прогресивні послі Гардінер, Гарланд і Спенсер в суботу голосували проти недовіри урядові Кінга (за додатком Вудсворта), а в понеділок голосували за наганюю буюшному урядові Кінга.

Загально-ж боротьба в парламенті розвивається далі й Кінг, занявши місце опозиції, вже підставив ногу урядові М'єна.

КАЙЗЕР І ЙОГО МАЄТКИ.

Коли працюючий німецький народ в 1918 році прогнав кайзера і всіх кайзерят за їх кроваву чотиролітню різню, то як не було всюди в таких випадках, після кайзера й його родини лишилося в Німеччині величезне майно: палати, найкращі земельні й лісові обшари, фабрики, заводи й т. ін. Бо царі, цисарі, королі, султани, хани, мікади є не тільки коронованими владиками, але й найбагатшими фабрикантами та земельними обшарниками в своїх країнах.

Цього майна, як і інші багаті, вони не назвали власними руками, але збудували їм ці маєтки своїми мозолями працюючі. Коли в бувший царській Росії вибухла революція, то всі царські маєтки стали власністю працюючих. Землі віддано селянам, з палатів пороблено музеї, школи, діточі притулки, піде Царське Село, де літом жили царі, перетворено в Дітче Село, а з найбагатішої царської вілі на Криму зроблено санаторію для хорих на сухоті селян.

Але не так сталося після революції в Німеччині. Там до влади прийшли соціал-демократи й вони доклали всіх сил і старань, допомогли навіть кайзеровим юнкрам замордувати Розу Люксембург і Карла Лібкнехта, аби тільки затримати па-

сам їх фабрики й земельні обшари. Хоч кайзер з кайзеритами втік з Німеччини, то їх майна соціал-демократи не порушили, а згодом дозволили кронпринцеві вернутися в Німеччину й дати йому одну з найкращих палат на Шлезку.

Потім соціал-демократи, зломивши силу німецького революційного робітництва, передали владу буржуазії, а та, як і треба було сподіватися, посадила на президентське крісло мовархіста, кайзерового генерала Гіндебургга. Кайзер використав хвилю і завадав звороту йому і всім князям майна, яке стояло "ні наше, ні ваше". А майно те вносить вартості около 650 мільонів доларів.

Капіталісти хотили віддати кайзерові це майно, звичайно, через парламент. Але завдяки сильній агітації комуністичної партії, серед працюючого населення піднялося велике обурення. Бо де-ж то хто бачив віддавати кільком неробам, що сидять в Гольнді, такі колосальні маєтки, тоді, коли у власній країні чотири мільони безробітних. Під натиском працюючих, парламент примушений був віддати цю справу під референдум (під загальне голосування) цілого населення країни. Після конституції, щоб не дати майна кайзерові, треба було, щоб ціла половина всіх тих горожан, що мають право голосу, голосувала проти.

Монархисти, фашисти, буржуазія ужила всіх сил, щоб стримати людей від голосування. Також несприятлива погода пошкодила тим, кому було далше йти до голосування. Проте за тим, щоб не дати кайзерові майна, голосувало поверх 15 мільонів горожан, з яких відтак пів мільона голосів було уневажнено. За тим, щоб дати кайзерові майно, голосувало лише пів мільона. Отже пів мільона "за" а 15 мільонів "проти".

І проте майно остало за кайзером і кайзеритами, бо кажуть, що після конституції треба було, щоб "проти" голосувало 20 мільонів.

Ось вам демократія. 15 мільонів голосів уневажили, а призначили рацію пів мільонів. І коли нині в Німеччині чотири мільони безробітних пухне з голоду, то зграя кайзерят, більшість яких навіть не живе в Німеччині, дїстануть проти волі народу майно вартості 650 мільонів доларів.

ПІЛСУДСКІЯДА.

Православний митрополит і президент Мосціці.

Голова української православної церкви під Польщею й найближчий христийн батько греко-католицької церкви в Канаді, митрополит Діонізі, надіслав на руки президента Польщі Мосціцького вірнопідданчу заяву такого змісту:

"Ексцеленце, в нинішньому дні обняття Вашою Ексцеленцією найвишого становища в нашій батьківщині, не маючи спроможности особливу бути присутнім при такому радісному торжестві, спішу цим письмом доповісти Першому Громокопіву Річпосполитої в імені Польської й Автокефальної св. Православної Церкви, П'єпископів, Духовенства і вірних найгорячіші побажання успішної й плідної праці на тому найвищому керівничому становищі.

Заносючи перед вївар всемогутю Бога горячі мольби за здоров'я і щастя Вашої Ексцеленції і благополуччя, прошу Вашу Ексцеленцію прийняти за певний свій сприяння привизнання до нашої спільної батьківщини і найбільшій пошани для її Президента. (—) Митрополит Діонізі"

Таку рабську заяву склав український православний митрополит польському президентові. Більш рабську, ніж покинутий крун Оскілко.

"Діло" каже, що митрополит вискочив, як Пилип з конопелі. Це не Пилип, а таки дійсний раб, або говорючи мовою Назарука, — хам, який Польщу Пилсудського уважає своєю своїх парохіян батьківщиною.

Ратай втік в пушу до зубрів.

Пилсудські на спілку з Бартелем утворив новий кабінет міністрів. Творив він його без союму, нікого з партій не питаючись. Зігнурав в пепесів і всіх тих, що душею і тілом попірали його після перевороту.

Це так обурило голову союму Ратай, що він втік в Варшаву до Бідовське, відомої з своєї пуші, в якій ше "цар батюшка" плодив зубрів.

Коли-б хоч Ратай не зличав.

Екземи з лиця не змиєш.

"Жечпосполіта" доносить, що група пепесівських послів зложила на руки президії клубу внесок на виключення з Польської Партії Соціалістичної послів Ніского, Гавснера, Яворського і кількох інших за те, що вони проти волі партії втягнули її в політику Пилсудського й тим зискредитували партію в очах робітників.

"Жечпосполіта" каже, що на ділі цей внесок є спримаючий проти пепесівських лідерів Дашинського й Морачевського, які підтримують політику Пилсудського.

Проти кого-б з пепесів цей внесок не був, то все одно політики пепесів вї в очах робітників не виправдає. Надто багато вони мають на своїй совісті робітничої крові.

Пилсудського нога й польська конституція.

Польська конституція каже, що польські президенти мають присягати в польському союмі, а Пилсудські сказав, що президент Мосціці присягне в королівській палаті, бо він, Пилсудські, не хоче, щоб навіть його нога переступила поріг польського союму.

Над цю заявою — причіникам Пилсудського не прийшлося довго думати. Адеже ясно, що без ніг Пилсудського до союму не візьмеш. Тому взяли конституцію й принесли до королівської палати, де в присутності Пилсудського присягнув на неї президент Мосціці.

Присягнув на ту конституцію, яку він і Пилсудські зломити, яку ломлять і будуть ломити. Іншими словами — присягнув ложно.

Мій дід кавав колись, що хто ложно присягне, того рід вигине до сегого покоління... Хїба, присягаючи, він мав за пазухою цибулю. Тоді нічого не ставється.

Певно й Мосціці присягаючи ложно, мав за пазухою цибулю.

Газетяр.

ДОЛЯ ПОЛІТИЧНИХ ВІЗНЯВ У ЛЬВОВІ.

"Дзєннік Людови" в числі з дня 7 червня поміщує таку заяву політичних вїзнів, що сидять при вул. Баторія у Львові:

"В останніх тижнях арештували чимало людей. Між вїзнями є також редактори припинених часописів "Світло" та "Di Vox" обвинувачені в \$ 58. к. з. Управу вїзницї ставитесь до політичних вїзнів як до звичайних злочинців і відмовляє їм первісних прав, яких не щадить "високопоставленим" ошуканням, злoding і фалшивникам. Молодих хлопців, арештованих на донос шпигуна, що вони "комуністи" або "що на відіточі посла Бриля хотїли бити вивядовця", управа вїзницї

ці помістиди в келїях разом з бандітами, найгіршим шумовинням.

Всякі заходи, що би їх перевести до політичних келїй, є без наслідків. Поведінка лікарів з недужими вїзнями просто скандальна. Треба зголошуватись по п'ять разів, заки один раз кого викличуть до лікаря. З чохоточно недужих гаузується і не дають їм права користуватись двїчі приходом, якого заживають рїжні аферисти та ошукації. П. Гавель, голова окружного суду, потурає самовільно вїзничої владі супроти політичних вїзнів і не відповідає на їх зажалення."

ПАТРІОТИЧНІ ГРИЦІ ПОСВАРИЛИСЯ.

(Дальше.)

Бачимо, почали "д-рі" сваритися між собою і втягнули між себе український народ, на який звалили свій гнів. Правда, др. Грицай у своєю "Отвертому листі" до д-ра Назарука не тільки не дав українського народу, але навпаки, ставив в його обороні перед "Клеветником України", як це він називав Назарука. Він став в обороні Шевченка, Драгоманова й Франка, яких Назарук також зачислив до вище згаданих "трох клас" українського народу.

Дивно, що др. Гриневецький так вперто обходить мовчанкою головний зміст Грицаєвого листа і тільки, як привязана до стовпа коза, скаче коло одного й того самого місяця:

"Бо "народ" не має одноціольної думки, крім нас, прилонивши гетьманського ладу і порядку."

Ах, правда, згадав Гриневецький і про Шевченка. Ось як він про него згадав:

"Вставайте, язики гостріє, І ворожин, гнилим словом, Волю придайте!"

Спитаєте, чому йолуповатий-гетьманець зробив таку профанацію над славним "Заповітом" Шевченка? Певно тому, щоб доказати, як треба писати заповіді й щоб доказати що й Шевченко належав до одного з трох покласифікованих Назаруком груп укр. народу.

З загальної української суспільности, Гриневецький переходить до української суспільности в Америці. Починає з Шкаго й каже, що в Шкаго є 35,000 Українців, але на ділі, це не люди, але... хами, раби й дурні, бо коли 12,000 Москалів можуть мати в Шкаго свій великий денник, то він, Гриневецький, насиду може видавати два рази на місяць гетьманську рептилку. Далі каже:

"На еміграції в Америці нема ні якого укр. національного нема (з якого укр. доктори могли-б житиися — Мусій). Чик се не рабство, хамство і дурацтво?"

А ще далі каже:
"Коли американське правительство... підпірало змаганя всяких націй до свободи — чюк тоді існуючі між Українцями організації на себе взаємно не робили доносів до американського правительства, як нічїми денунціантами? Чи не сварились вони тоді над тим, ХТО на "Український День" має збирати гроші? Чик се не рабство, хамство і дурацтво?"

Не нас питає Гриневецький, але Грицай. Треба тут призначити рацію Гриневецькому, що на тому "Українському Дніві" в Злучених Державах дійсно було багато хамства, але хамамі там були якраз докторі, егомосції, політишини, "національні герої" в роді Сичинського й йому подібні. Чи-ж цему винен український народ? Народ тут тільки був тим, до якого хамі йшли за доларами.

Але замість полемізувати з Гриневецьким тоді, коли він пише це "на розум" Грицаєві, ми краще даймо волю Гриневецькому наговоритися. Почавши від народу, він, як по драбині, лізе вверх до його "батьків". Ось слухайте, до чого він договорився:

"Чик деякі наші "інтелігенти" таки в Шкагу (навіть з титулами "докторів") не доносить визначними людям американської суспільности, що наша Счюва Організація є — мовляв — небезпечна для американської держави? Чик така погана денунціанія не є рабством, хамством і дурацтвом?"

"Вел", пани доктори, ви здається зовсім з'їхали з глузду. У нас, в Канаді, донос "інтелігентів" на українські робітничі організації уважаються великими патріотичним ділом. І оскільки нам відомо, навіть у вашій канадійській гетьманції є того переконання, що донос на робітничі організації зовсім не є хамством, ані рабством, а ділом похвальним.

Перепрошаю, я забув, на робітничі організації похвальним є доносити і в Злучених Державах. То тільки на січі доносити — є хамством.

"Отюж — каже Гриневецький — ми вловні піддержуємо науку! Д-ра О. Назарука про українські класи: раба, хама і дурня!"

Це, бачите, тому, що ті класи не хочуть зрозуміти й переперти ідеї "родового гетьманства". Ось як Гриневецький кожну з тих клас характеризує:

"ДУРЕНЬ.
"Що українська суспільна верства "дурнів" (я творить вона безогляду більшість) того не розуміє (що спасення України в гетьмані — Мусій) — се не диво, бо "дурень" або з природи такий, або такий він з виховання і навчання".

"РАБ.
"Простимо й українській верстві "рабів", що вони укр. національної ідеї не розуміють чи розуміти не хотять. Вони є вївтором історичної неволі нашої суспільности".

"ХАМ.
"Та ніяк не можемо простити третій укр. верстві, а саме верстві "ХАМІВ", що вони не хотять зрозуміти ідеї української національної історії. — "Хами" — се якраз велика частина нашої так званої інтелігентної й інтелігентної".

Ці хами, каже Гриневецький, "годувають, киривають, жритисують, взаїмно себе оплюгавають, склюють збори і віча, ухваляють резолюції, пишуть вічні меморіали, халашуться за чужі хвости, вислають депутатів, денунціують, або ті, що в хамство прямо безнадійно влюблені, словом всі, що живляться і живуть "самостійними орієнтаціями". Се кождо бездушних таранів".

Багато, багато можна ще такого навести. Цілих чотири й пів шпальти "Січі" отаким списано. Тому ми беремо тільки дещо. Здається, що й того досить. Бачимо, що Назарук з Гриневецьким до дурнів і рабів зачислили український трудовий загаль, а до хамів українську інтелігентію. Зрештою — розумійте, як хочете. А розумійте взагалі тяжко. Загально все це — гетьманське багно, а в нему шурі, що повтікали з петрушевичівських та петлюрівських кораблів.

Це отверто признає сам Гриневецький. Коли Грицай в своєму "Отвертому листі" до Назарука написав, що "дружба Д-ра Назарука — се дружба Юдів і шурів", то Гриневецький цілою шпальтою писаними "доказав", що шур є найкращим і найрозумішим створінням і що він шкура уважає кориснішим для суспільства, як д-ра Грицай.

Далі каже, що "Господь Бог полагословив... шурчячий рід самозахуючим інстинктом", тому вони завжди передчувають небезпечку і вчасно відкакують. Значить і Назарука тек "Господь Бог полагословив самозахуючим інстинктом", тому він завжди вчасно передчував небезпечку і вчасно відкакуював зі Львова до гетьмана, від гетьмана до Петлюри, від Петлюри до Петрушевича, з Петрушевичем до Денікіна, з Каміянця до Відня, з Відня до Канади, з Канади до американських гетьманців, до "Січі", з "Січі" до "Америку".

Так то Грицай з шурами пошівився в "докторів". Шурів гетьманцям тільки подавай. Для гетьманців не тільки шурі, але й

"гієна цятка, що відрєбує трупіні і поїдає їх та порода вірлія, що їдять падлуно — се правдини добродії людства, бо служать добрим цілям, і то лучше ніж борці — тарани пустого лірзума".

Ось як відповів др. Гриневецький д-рові Грицаєві про шурів. Каже, що не тільки шур, але й гієна цятка корисніша для людства, чим такі дипльомати, як Грицай.

Я не знаю, чи є ще де на світі такі нікчемні, так низько упавші люди, як гетьманці, проф яких ми тут говоримо. А говоримо ми про них тому, що не можемо не говорити. І коли почали говорити, то вже й докичимо... для "повноти картини". (Кінець буде.)

Мусій.

АНГЛІЙСЬКІ СОШОЛЬОГИ НА ПІДКАРПАТСЬКУ УКРАЇНУ.

Одно англійське соціольогічне товариство приготувало цього літа, в липні, мандридуку на Підкарпатську Україну для наукових студій. 40 учеників проведе там приблизно місяць. Яка ближча мета цієї подорожі, цього мабуть сама "Прагер Прессе", яка подає що звїстку, покищо не знає.

МІСЯЧНІ ЗБОРНІ ВІДДІЛУ Р.З.Т. В ВІННІПЕГУ.

Подається до відома всім членам Відділу Робітничого Запомогового Товариства в Вінніпегу, що місячні збори відділу відбудуться в неділю 4-го липня ц. р. в годині 8.30 вечером в салі Укр. Робітничого Дому.

А що на програмі нарад зборів є важні справи до вирішення, тому проситесь всі членів і членкинь прибути на ці збори на означений час.

Робітників і робітниць, що бажають стати членами Р.З.Т., радо вітаємо. Секретар-скарбник буде приймати членські місячні вклади від години 8-ої вечером. Заряд.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Повідомляється всіх членів молодшого під-відділу Секції Молоді в Вінніпегу, що в неділю, 4-го липня в год. 11. перед пол. відбудуться збори, на котрих будуть обговорюватись важні справи. Всі членів і членкинь повинні обов'язково бути присутніми на цих зборах. Нових членів і членкинь радо вітаємо. Тож приходьте на збори на означений час. Заряд.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

В неділю, 4. липня старанням відділу Робітничого Запомогового Товариства в Іст Кілдону відбудуться в Морє Плейс пікнік.

Того-ж дня відбудуться також пікнік Роб. Запомогового Товариства в Транскона. На обох цих пікніках М. Біліський буде боротися з відомим борцем Крефтом.

Більше подробиць про пікніки буде в суботнім числі нашої преси.

ШКІЛЬНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ ДЛЯ ТРАНСКОНИ.

Цим повідомляється родичів, що посидзять або бажаді-б послати своїх дітей до Української Робітничої Діточої Школи, що існує при У.Р.Д. в Трансконі, що наука протягом місяців липня і серпня, почавши від 5-го липня, буде відбуватися днями. Зраня від 9-ої до 12-ої IV. і V. класи, а по полудні від 1.30 до 4-ої I, II. і III. класи.

Внес дітей до Р.Д.Ш. розписується від 1-го липня і буде продовжуватися до 5-го липня.

Також проситесь всіх родичів, що би старалися аби їхні діти не пропускали науки і що би приходили на час. Місцевий Шкільний Комітет.

ПІКНІК! — — — ПІКНІК!

Старанням відділу ТУРФДім в Кемек, Саск., відбудеться в неділю, 4. липня ц. р. коло Українського Фармерського Дому, 10 миль на північ від Верігін, Саск., на фармі Фреда Канкіна

ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК.

Після пікніку драмгурток відиграє в тім-же Укр. Фарм. Домі драму Івана Франка п. н.

"УКРАДЕНЕ ЩАСТЯ".

По представленню танці. Пікніковий Комітет.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті!"

Не забувайте про пресовий фонд української робітничої преси в Канаді!

НА ПРОДАЖ велика хатина (шанда) на три кімнати: пивниця (селер) 6 X 13, герезд на приміщення автомобіля, шанди на дрова, курник. Лог цілий оформований; на логі гарні дерева і живопліт. Маю чистий тайт. Продам дуже тано, бо мушу вїїздити з Вінніпегу. Ціна \$1050.00 готівкою. Зголошуватися під ч.

515 Jamieson Ave. East Kildonan, Winnipeg, Man. (78)